

Τα διδάγματα που δίνει η Ισπανία με την άνοδο του Vox

18/Νοε/2019 08:59

Του **Jose Ignacio Torreblanca**

Τόσο Matteo Salvini όσο και η Marine le Pen έσπευσαν να συγχαρούν τον Santiago Abascal, ηγέτη του ισπανικού ριζοσπαστικού δεξιού κόμματος της Ισπανίας, Vox, για το εντυπωσιακό του αποτέλεσμα στις γενικές εκλογές. Χωρίς αμφιβολία η ριζοσπαστική δεξιά είχε δικαίωμα να γιορτάσει το αποτέλεσμα του Abascal. Στις εκλογές που διεξήχθησαν το 2016, το Vox έλαβε 46.638 ψήφους (0,2%) και καμία έδρα. Στις εκλογές πριν από λίγες ημέρες, έλαβε 3.640.063 ψήφους (15,09%) και 52 έδρες, και έγινε η τρίτη μεγαλύτερη πολιτική δύναμη στην Ισπανία, αμέσως μετά το Σοσιαλιστικό Κόμμα (PSOE) και το συντηρητικό Λαϊκό Κόμμα (PP) και πάνω από το αριστερό Podemos, υπό τον Pablo Iglesias και το κεντρώο Ciudadanos, υπό τον Albert Rivera. Με αυτό το αποτέλεσμα, το Vox πήγε πάνω από το 10,97% που έλαβε στις εκλογές της Ανδαλουσίας που διεξήχθησαν τον Δεκέμβριο του 2018 και στις γενικές εκλογές που διεξήχθησαν τον Απρίλιο φέτος, όταν έλαβε το 10,26% και 24 έδρες.

Το εξαιρετικό αποτέλεσμα του κόμματος του Abascal έβαλε ένα τέλος στη λεγόμενη "ισπανική εξαίρεση", μια φράση που οι παρατηρητές της ισπανικής πολιτικής χρησιμοποιούν σε σχέση με την ισπανική απουσία ενός σημαντικού ριζοσπαστικού δεξιού κόμματος, αντίστοιχου με αυτό που έχουν βιώσει άλλες ευρωπαϊκές δημοκρατίες την τελευταία δεκαετία. Οι λόγοι για τους οποίους ήταν η εξαίρεση η Ισπανία περιλαμβάνουν το γεγονός ότι οι πολίτες της -όχι πολύ καιρό πριν- βίωσαν ένα αυταρχικό και εθνικιστικό καθεστώς και ότι ως χώρα, η στάση της απέναντι στη μετανάστευση ήταν συντριπτικά θετική, σε σχέση με άλλα ευρωπαϊκά κράτη. Ως συνέπεια, ο λαϊκισμός περιορίστηκε σε μεγάλο βαθμό σε κόμματα όπως το Podemos και στην Καταλονία, το Ρεπουμπλικανική Αριστερά και το δεξιό Junto per Catalunya- τα οποία είναι φιλοαποσχιστικά κόμματα που έχουν υιοθετήσει μεθόδους και θέματα στις εκστρατείες τους αντίστοιχα με αυτά των υπέρμαχων του Brexit στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Ενώτα κίνητρα των κομμάτων της ριζοσπαστικής δεξιάς στην Ευρώπη είναι παρόμοια μεταξύ τους, η εκστρατεία και οι στρατηγικές κινητοποίησης του κόμματος Νόμος και Δικαιοσύνη στην Πολωνία, του Εναλλακτική για τη Γερμανία, του Εθνικού Μετώπου στη Γαλλία και της Λέγκας στην Ιταλία, διαφέρουν σημαντικά. Μέχρι στιγμής, οι ηγέτες του Vox δεν δίνουν σημασία στην Le Pen και θυμούνται την προηγούμενη στήριξη του Salvini στην καταλανική ανεξαρτησία- κάτι που εξηγεί την απόφαση των βουλευτών της να ενταχθούν στη Συμμαχία των Ευρωπαϊών Μεταρρυθμιστών

και Συντηρητικών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αντί με την ομάδα της Le Pen και του Salvini, Ταυτότητα και δημοκρατία. Και πάλι, όπως κάθε άλλο ριζοσπαστικό δεξιό κόμμα σήμερα, το Vox είναι βαθιά εθνικιστικό, συντηρητικό, αντί-μεταναστευτικό και αντί-ευρωπαϊκό.

Αλλά, ακόμη και αν το Vox μοιράζεται τα βαθιά κυριαρχικά χαρακτηριστικά παρόμοιων δυνάμεων ανά την Ευρώπη, αυτό που πραγματικά εξηγεί την άνοδό του είναι η Καταλονία. Κατά έναν τρόπο, το Vox είναι η πιο θεμελιώδης επιτυχία των καταλανικών αποσχιστικών κομμάτων. Έχοντας αποτύχει να συσπειρώσει την πλειοψηφία των Καταλανών γύρω τους, το να είναι βαθιά διαιρεμένα μεταξύ τους και στερούμενα οποιασδήποτε διεθνής στήριξης, αυτά τα κόμματα μπορούν να βασίζονται στην αφύπνιση μιας άλλως μη υπάρχουσας, έννοιας εθνικισμού, ως το κύριο επίτευγμα τους.

Από το 2017 που ξεκίνησε η καταλανική κρίση, το Ciudadanos -ένα φιλελεύθερο κόμμα που δημιουργήθηκε στην Καταλονία και είναι αντίθετο με τις υπερβολές του καταλανικού εθνικισμού- κατόρθωσε να προσελκύσει δυσαρεστημένους ψηφοφόρους τόσο από το PSOE όσο και από το PP που αισθάνθηκαν ότι τα mainstream κόμματα δεν έκαναν αρκετά για να υπερασπιστούν την ακεραιότητα και αξιοπρέπεια του ισπανικού έθνους. Το Ciudadanos ήταν πρωτοπόρο στο να δικαιώσει τη δημόσια χρήση ισπανικών συμβόλων, ιδιαίτερως της σημαίας, και να δείξει υπερηφάνεια για τα ισπανικά του συναισθήματα -κάτι που πολλοί άνθρωποι απέφευγαν στην εποχή μετά τον Franco.

Πιο γενικά, η ισπανική περίπτωση προσφέρει κάποιες ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις για τα λάθη των συστημικών κομμάτων. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το PP του Pablo Casado έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην άνοδο του Vox. Όταν το προηγούμενο έτος το Vox άρχισε να γίνεται δημοφιλές, το PP, αντί να το απομονώσει, υιοθέτησε κάποιες από τις προτάσεις και τη ρητορική του -ιδιαίτερα στην μετανάστευση και στο έθνος, υποσχόμενο να αναστείλει οριστικά την αυτονομία στην Καταλονία εάν το Vox ερχόταν ποτέ στην εξουσία, ως εκ τούτου τροφοδοτώντας τους ψηφοφόρους του με ριζοσπαστικοποίηση. Στη συνέχεια, μετά από τις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές που διεξήχθησαν τον Μάιο αυτού του χρόνου, το PP έκανε χρήση των ψήφων του Vox για να κερδίσει ή να μείνει στην εξουσία, συμβάλλοντας στη νομιμοποίησή του. Σε αυτό, το PP έστειλε το μήνυμα ότι η ψήφος υπέρ του Vox δεν ήταν χαμένη ψήφος. Επίσης σηματοδότησε ότι το PP δεν θα μπορούσε να μετακινηθεί προς το κέντρο και να γίνει ήπιο σε ό,τι αφορά στην Καταλονία, όπως είχε κάνει ο πρώην ηγέτης του Mariano Rajoy.

Αλλά ο Pedro Sanchez, ηγέτης του PSOE και πρόεδρος, έχει επίσης συμβάλει στην άνοδο του Vox με διάφορους τρόπους: πρώτον, μετακινώντας το PSOE προς τα αριστερά για να συναντήσει τους Podemos, έχει πολώσει την πολιτική. Δεύτερον, με την ήπια προσέγγισή του στην καταλανική απόσχιση. Τρίτον, από την αδέξια εκταφή του Francisco Franco, κάτι το οποίο διοργανώθηκε περισσότερο ως μια εκδήλωση για εκλογική κατανάλωση παρά σαν κάτι που θα ενώσει τη χώρα. Και τέλος, κάνοντας εσφαλμένο υπολογισμό για το πότε να προκηρύξει πρόωρες εκλογές -κάτι το οποίο εξαιτίας της αναταραχής στην Καταλονία, έχει ωφελήσει το Vox παρά το PSOE. Τον Απρίλιο, πολλοί ψηφοφόροι πήγαν στις κάλπες για να σταματήσουν το Vox. Το Νοέμβριο, ένας μεγάλος αριθμός ψηφοφόρων παρέμεινε στο σπίτι, ή υποστήριξε το Vox ως ένα κόμμα

διαμαρτυρίας. επομένως, ενώ το Vox έχει ωφεληθεί από τις καταλανικές τάσεις για απόσχιση σε αυτές τις εκλογές, έδωσε επίσης μια ανοδική ώθηση από τα λάθη τακτικής των Συντηρητικών και των σοσιαλιστών ηγετών.

Μπορείτε να δείτε το κείμενο εδώ :
https://www.ecfr.eu/article/commentary_bringing_the_radical_right_in_lessons_learned_from_spain

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)